

OD. péld.

125.

23

92

A Történelmi Hivatalban őrzött
eredeti iratról készült másolat.

ELMŰGYMINI ZSÉRIUM
III/III-4-3. csoport

SZIGORUAN TITKOS!

hullóvíz &
előzetes vizsgálat

Tárgy: Dr. Ilia Mihály.

J E L E N T É S

24 tőrét stövegy van!

Baráti szálak fűzik Dr. Ilia Mihályt *Béla Sándor* 24
nyugalmozott egyetemi tanár, szegedi lakos, 1965-ben folya-
matos igazást elkövető, korábban "F" dossziésként ellenőrzött
személyhez. Hasonló jellegű kapcsolatot tart Péter László tu-
dományos kutató szegedi lakos, az antidemokratikus elemek ku-
tató nyilvántartásában lévő, 1956-ban igazató tevékenységet ki-
fejítő személlyel is. Mindketten személy rendszeresen publikál a
"Tiszatáj"-ban.

A "Tiszatáj" néhány cikke miatt Dr. Ilia Mihályt bi-
rálat érte, ezért a közreműködői tisztségéről való lemondás
gondolatával foglalkozik. Béla Sándor, Csóri Sándor, Sánta
Bérenc, Kósa László stb. hatására egy időre a lemondás gondo-
latától elállt.

B u d a p e s t , 1974. október 7.

Barna János r. főügy.

Nytsz: 4/6-1096
K: 3 péld-ban

0-19783/1

Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság
III/III. Osztály.

Szigorúan titkos!

47
93
A Történelmi Hivatalban őrzött
eredeti lapról készült másolat.

Tárgy: "Subások" fn. ügyben

F e l j e g y z ő s

Szeged, 1974. október 23-án.

A Bt. III/III.-4. Osztállyal együttműködve 11-Cs-730 számon,
"Subások" fn.-en 1974. augusztus 20-e óta bizalmas nyomozást
vezettünk be ....
szegedi lakos ügyében.

telefonhallgatást

1974. október 16-án 3/a-rendszabályt vezetünk be. Az ellenőrzés
célja: nevezett helyi, budapesti, s nyugaton élő, valamint román és
jugoszláv kapcsolatainak felderítése, nacionalista, polári radik-
kális politikai koncepciójának felderítése és dokumentálása.

Az intézkedés eredményes volt. Megállapítottuk, hogy nevezett
szoros kapcsolatot tart Péter László szegedi lakossal, akit ellenforra-
dalmi ellenséges tevékenységéért 3 hónap szabadságvesztésre ítéltek.
Péter jugoszláviai útja során üzenetek továbbítására vállalkozott
a cílozenély és jugoszláviai kapcsolatai között.

I n t é z k e d é s :

- 1./ A keletkezett anyagok másolatát megküldjük a Bt. III/III-4.0.-nak.
- 2./ A központi osztály segítségével ellenőrizzük
budapesti lakost.

Földvári László r. főnöky. /D. Á. n. István r. főnöky/
osztályvezető

/ K.: 2 pl-ban.
K: Bt. III/III. B. A. ló.
-- 11-Cs-730. sz. d.

Myko. 57/10 - 564/74

0-19783/1

91

A Történelmi Hivatalból eredő másolat

ban őrzött másolat

A MAGYAR NÉPKÖZTARSASAG BELÜGYMINISZTERIUMA

SZIGORÚAN TITKOS!

S Z E R V: Csongrád megye

OSZTALY: III/III.

SZEMÉLYI DOSSZIÉ

SZAM: 31-Sz-9885

NEV: "SZERKESZTŐ" *Jana Kib...*

MEGNYITÁS DÁTUMA: 19.74.XII.5

LEZÁRÁS DÁTUMA: 19.....

ARCHIV SZ. SZAM: .....

VIZSGALATI DOSSZIE SZAM: .....

VIZSGALATI DOSSZIE ARCHIV SZAM: .....

1989 MAJ 29

Hoffman

A Történelmi Hivatal
sz. Ety. ... alapján

783/1

0-19783/1

0-19783/1

CSONGRÁD MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
III/III. Osztály

Szigorúan titkos!

A Történelmi Hivatalban őrzött
eredeti iratról készült másolat.

85
94

Tárgy: Az Egyetemi Színpad ügyében

A E L J E G Y Z É S

Szeged, 1975. január 30.

86

2./ Ellenőrzött adataink szerint a "Tiszatáj" c. lap jelenlegi vezetői Annus József, Glasz Sándor, valamint Tóth Béla könyvtárigazgató hódmezővásárhelyi munkahelyén felkeresték Grezsa Ferenc gimnáziumi igazgatót, s felkérték, hogy vállalja el a "Tiszatáj" főszerkesztői megbízatást. Ezt követően Annus József Budapestre utazott, s kapcsolataink keresztül döntésre jogosult szerveknél Grezsa kinevezését szorgalmazta, így Grezsát is komoly jelöltnek tekintik.

Megjegyezni kívánjuk, hogy Grezsa Ferenc, Dr. Kertész Dezső, volt ellenforradalmár, "F" dossziés személy sőgora, o is Péter László egyik tanítványa volt.

Dáni István
/ Dáni István r. alezr. /
osztályvezető

K: 2 pl.
K: 1 pl. 31-Cs-773
1 pl. Vezető Elvtárs
G: Kisné
Nytsz: 57/22-40/1975.

0-19783/1

4

A Történelmi Hivatalhoz került
eredeti irattal együtt másolat.

Tárgy: "Subások" fn. ügyben
alkalmazott op. tech-
nika útján keletkezett
anyagokból

ÖSSZEFOGLALÓ JELENTÉS

Szeged, 1975. április 21.-én.

Dr. ILIA MIHÁLY

Lőrincz István

c./ / célszemély és eddig felderített szoros kapcsolatai /Cso-
óri Tándor, Kiss Ferenc, Kósa Ferenc, Czine Mihály, Für
Lajos budapesti, Péter László, Bálint Sándor szegedi la-
kosok/ nacionalista politikai platformjának felderítése
és dokumentálása, célkitűzéseik realizálása érdekében ter-
vezett közös akciók, módszereik, eszközeik megismerése.

109

Intézkedéseink eredményesek voltak, az operatív technika alkalmazásával a figyelési szempontokban jelzett számos kérdést tisztázni tudtuk;

Dr. ILIA MIHÁLY és kapcsolatai számos ponton tá-
madják a kulturpolitikai mai irányítási módszerét és gyakor-
latát, általában, a párt és állami vezetőségét.

110

E "minőség" érdekében a kívánságukra igyekezett továbbra is megtartani a lapot, s helyet adott olyan politikailag zavaros írásoknak, mint például Für Lajos, Péter László publikációi, vagy a már nyomdakész Balogh Edgár tanulmány. Ezeket az anyagokat különböző helyen megjelenő kritikák, elsősorban a Népszabadság rendszeresen megbírálták. Ebből nevezett nem a megfelelő következtetéseket vonta le, hanem a helyi vezetést támadta. "Egyetlen alkalom nem volt, amikor minket a Népszabadság támadott, vagy bárhol támadtak, hogy a helyi vezetés mellénk állt volna. Azt sem tudták miről van szó. Ebben az állapotban viszont nem lehet dolgozni" - vonta le a következtetést Annus Józseffel folytatott beszélgetése során.

110 96
A Történelmi Intézet irattára került.
eredeti irattal készült, az 1924.
évi...
...
...
...
...

Rendszabály útján alábbi kapcsolatait derítettük fel:

- X. 25. Péter László könyvtári főmunkatárs, kutatónyilvántartásban szereplő, volt ellenforradalmár jugoszláviai utjáról több személytől üzeneteket hozott.

Brassó? Brassó?

- XII. 27. Brassó István jugoszláv egyetemi tanár nevezett közreműködésével szervezett találkozót Péter Lászlóval és Suki Bélával.

Földvári László r. fősz.

Dán István r. alezredes osztályvezető

K: 2 pl-ban
K: 1 pl-t 11-Cs-780/2
1 pl-t BK. III/III-4 o.
G: Sz. Gyné.
Nytsz: 57/22/204

0-19783/1

A Törvényességi Hivatalban őrzött
eredeti iratból készült az 1994.
évi XXIII. C. 25/1994. sz. törvény
erőhatályától mentesített példány

Tárgy: A Tiszatáj c. folyó-
irat volt főszerkesz-
tője és társai ellen-
séges tevékenységé-
ről

ÖSSZEFOGLALÓ JELENTÉS

Szeged, 1975. május 5.-én.

125

1./ Dr. László Szegedi 1972-től 1974 december 31.-ig a Tiszatáj c. folyóirat főszerkesztőjeként tevékenykedett, majd benyújtotta lemondását. Szerkesztői alapelveit számos kapcsolata előtt kifejtette, s így összegezte;

- Összmagyar irodalmi folyóirat,
- a szomszédos országok magyarságának kérdései,
- a kelet-európai kapcsolatok ápolása,
- a magyarság sorskérdéseivel való állandó foglalkozás.

126

Közelebire volt, hogy a lapot vegyék ki a helyi vezeték irányítása alól, valamint, "hogy külföldön terjesszék, különösen a szomszéd országokban, ahol a magyarság legjobbjai, főleg az irón, mindig nagy figyelemmel kísérték a Tiszatáj munkáját."

2./ A folyóirat szerkesztőjének személyes kapcsolataiból alakította ki, olyan személyeket toborzott, akiknek politikai koncepciója megfelelt saját elképzeléseinek. Balogh Béla romániai magyar írók között "A"-anyagában lezabogatta: "írásaikat azért közöltük, mert egyetértettünk velük, nézeteiket osztottuk és osztjuk ma is."

A rendszeresen publikáló szerzők között több olyan személy található, akik külföldi államiellenes tevékenységet fejtettek ki a korábbi években, illetve ellenséges tevékenység gyanúja miatt jelenleg is bizalmas nyomonzés alatt állnak. Számos disszidens tartozott a szerkesztő körébe, olyanok is, akik aktív munkájukat fejtették ki hazánk ellen, felforgató tevékenységgel, hírszerzéssel gyanúsíthatók.

- r. Péter László szegedi tanos, aki az ellenforradalom idején kifejtett ellenséges tevékenysége miatt hosszabb ideig renobri felügyelet alatt állt, rendszeresen jelentet meg írásokat a lapban.

Egyetemi hallgatókkal folytatott beszélgetéseken ugyanakkor részletesen kifejtette külön irányvonaluk lényegét, s megjelölte azon személyeket, akiknek szolgálatába állította a lapot:

"... a lap azért mégis csak egy bizonyos irányt képviselt, hogyha szervezetten nem is tartozott oda bizonyos helyekre, de hát azért oda csatlakozott... A mi ügyeinkben a szövetségesek között olyanok vannak, mint Király István, Sánta Ferenc, Nagy László. ~~Lehet, hogy tévednek, Sánta, Czine, Csoóri, Nagy László, Király, Hérech László, Illyés.~~ Lehet, hogy tévednek, de akkorát mégsem tévednek, hogy pont az ellenkezője lenne igaz."

E csoport politikai nézeteinek megfelelően szerkesztette a lapot, s helyet adott olyan zavaros írásoknak, mint például Für Lajos, Péter László publikációi, dr. Ódor László és Károly tanulmánya, vagy a már nyomdakész Balogh László tanulmánya. Ezeket az anyagokat különböző helyeken megjelenő kritikák, elsősorban a Népszabadság megbírálták. Ebből nem a helyes következtetéseket vontu le, hanem a helyi vezetést támadta. "Egyetlen alkalom nem volt, amikor minket a Népszabadság támadott, vagy bárhol támadtak, hogy a helyi vezetés mellénk állt volna. Azt sem tudták miről van szó" - fejtette ki Annus József főszerkesztő-helyettesével folytatott beszélgetése során.

Az ügyben Dr. ILIA MIHÁLY és társai ellenséges tevékenységének felderítését és dokumentálását tovább folytatjuk.

Földvári László r. főggy.

Dán István r. alezredes osztályvezető

K: 2 pl-ban
K: 1 pl-t BM.III/III-4 O.
1 pl-t 11-Cz-700
G: Sz.Gyné.
Nytsz: 57/22/112

0-19783/1

A Tervezet eredeti írásból készült az 1974. évi XLIII. tv. 2. §-a alapján anonimizált irásolat.

CSONGRÁD MEGYEI RENDŐRFŐKAPITÁNYSÁG
III/III. Osztály

Szigoruan titkos!

Tárgy: Dr. ILIA MIHÁLY
.....
egyetemi adjunktus
és társai ellensé-
ges tevékenységéről

ÖSSZEFOGLALÓ JELENTÉS
Szeged, 1976. január 24.

1974. augusztus 29-től "Subások" fedőnéven II-Cs-780 számon a BM III/III-4. Osztály bizalmas nyomozást kezdeményezett az irodalmi élet területén elhelyezkedő néhány személy ügyében, akik nacionalista platform alapján ellenséges tevékenység folytatásával gyanusíthatók. Megállapítottuk, hogy a csoportosulás tagjai - dr. Czine Mihály, Csoóri Sándor, Fekete Gyula, Sánta Ferenc, Kis Ferenc budapesti lakosok - bizalmas baráti kapcsolatot tartanak

Dr. ILIA MIHÁLY

alatti lakossal, aki ebben az időben a Tiszatáj c. irodalmi folyóirat főszerkesztője volt, ezért a központi osztállyal együttműködve a csoportosulás ellenséges tevékenységének felderítése és dokumentálása céljából bizalmas nyomozást vezettünk be.

Dr. ILIA... rendkívül kiterjedt kapcsolatokkal rendelkezik elsősorban az erdélyi magyar írók körében. Gergő András budapesti lakosnak írt levelében megjegyzi:

"... Erdélybe nem mehetek anélkül, hogy ne találkozzatok olyanokkal, akiket én ismerek..."

Rendszeresen közölt tőlük írásokat, illetve megjelent kötetekről könyvismertetéseket.

A folyóirat hazai szerzőgárdáját személyes kapcsolataiból alakította ki, a bizalmas nyomozás alá vont csoport tagjain kívül olyan személyektől publikált, akiknek politikai koncepciója megfelel saját elképzeléseinek /dr. Péter László, dr. Bálint Sándor szegedi "F" dossziés személyek, dr. Für Lajos budapesti lakos, Ratkó József költő/.

A szerzői gárda összetétele és a szerkesztési alapelvek érvényesülése jól kimutatható a publikációk százalékos megoszlásában:

	Buda- pest	Szeged	Románia	Jugo- szláv.	Cseh- szlov.	Szu.
1972	55 %	15 %	25 %	3 %	1 %	2 %
1973	60 %	10 %	30 %	3 %	1 %	3 %
1974	48 %	12 %	28 %	1 %	2 %	3 %

A lap szerzői elsősorban a fővárosi és romániai személyes barátságon, politikai nézetek azonosságán alapuló kapcsolatokból kerültek ki, s a "határainkon túli magyarság" koncepció is elsősorban Románia vonatkozásában érvényesült.

Szerkesztői alapelveit számos kapcsolat előtt kifejtette, és így összegezte:

- összmagyar irodalmi folyóirat
- a szomszédos országok magyarságának kérdései
- a Kelet-Európa-i kapcsolatok ápolása
- a magyarság sorskérdéseivel való állandó foglalkozás.

Leváltása után erről a következőt mondja:

"Ezekben az ügyekben keményen benne voltam, részben a lappal. Mert a lap azért mégiscsak egy bizonyos irányt képviselt és azért, hogyha szervezeten nem is tartozott oda bizonyos helyekre, de hát azért oda csatlakozott".

Támadja a kulturpolitikánk mai irányítási módszerét, gyakorlatát, valamint pártunk és kormányunk vezetőit.

A Történelmi és Régészeti Intézet
eredeti irattal ellátott
EVI XXII. sz. 2. kötet
anonim

E "minőség" érdekében helyet adott több politikai-
lag zavaros, nacionalista tartalmu irásoknak, mint
pl. dr. Für Lajos, Dr. Péter László publikációi,
dr. Ador László: "Kos Károly portréja", vagy Balogh
Edgar tanulmánya. Ezeket az irásokat a kritikusok
- elsősorban a Népszabadság - elmarasztalták.

A Tiszatájban megjelent nacionalista tartalmu irá-
sok, versek, novellák, tanulmányok, valamint szer-
kesztői tevékenységét ért bírálatok miatt 1974 őszé-
től a lemondás gondolatával foglalkozott. Ellenséges
beállítottságu budapesti kapcsolatai Illyés Gyulát
kérték fel, hogy beszélje le nevezettet lemondási
szándékáról.

Az ellenséges tevékenység felderítése érdekében a bizal-
mas nyomozást a BM III/III-4. Osztállyal együttműködve
tovább folytatjuk, külön intézkedési tervet dolgozunk
ki az D. ILIA MIHÁLY köré csoportosuló egyetemi
hallgatók leválasztására, illetve a csoport bomlasztá-
sára.

186

Egyetértek:

Molnár István
/Molnár István r.alezr./
főkapitány áb.helyettese

Dán István
/Dán István r.alezr./
osztályvezető

Láttam:

Kelemen Miklós
/Dr. Kelemen Miklós r.vezérőrgy./
megyei főkapitány

K: 2 pld
K: 1 pld, BM III/III. Csfség.
1 pld 11-Cs-780/2
G: K. Ané
Nytsz.: 57/26-29/1976.

Tárgy: [REDACTED]
"Diós" fn.tmb. augus-
tus 17-én adott je-
lentéséből

K I V O N A T

Szeged, 1976. augusztus 23.

"Diós" jelentette, hogy 1976. augusztus 9-én 9 óra-
kor a Széchenyi téren találkozott Ilia Mihállyal, akit
- mivel mindketten ráérttek - meghívott egy kávéra a
"Virág" teraszára.

Beszélgetésük során Ilia elmondta,
hogy előző nap, vasárnap is vendége volt Enikő utó-
nevű, USA-ból érkezett vendégét kalauzolta egész nap.
Vendége Petőfi kutatással foglalkozik, monográfiát
ír, s ehhez gyűjt anyagot Magyarországon. Ilia azt
is megemlítette, hogy másik amerikai vendége is volt
a napokban, ugyancsak irodalmi érdeklődésű személy,
Fekete Pálnak hívják. Mindkét személy jó ismerőse
Péter Lászlónak is. Feketének nem volt alkalma fel-
keresni Pétert, de Enikő a mai, azaz hétfői napot vé-
gig nála tölti.

Kasza Holnár
Enikő

"Diós" elválva tőlük dr. Péter Lászlóhoz indult, aki
készülő könyvét patronálja és megjelenti a Somogyi
Könyvtár kiadványai sorozatában. Péter a könyvtár
raktárhelyiségéből jött ki, s vele érkezett Enikő is,
akit bemutatott hálózatunknak, s egyúttal jelezte, hogy
ez az időpont nem alkalmas a könyvről való beszélge-
tésre, mert a mai napot vendégének szánta. Így hálóza-
tunk elkészönt tőlük azzal, hogy néhány napon belül is-
mét felkeresi dr. Péter Lászlót.

210

[Handwritten signature]
/Földvári László r.főnögy./

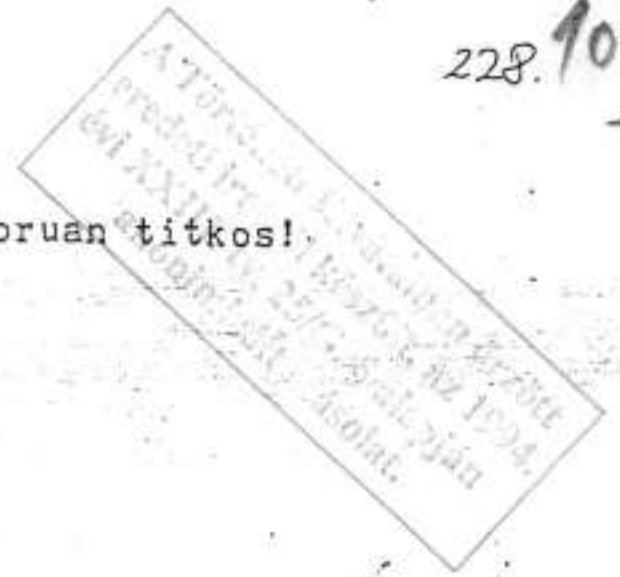
[Handwritten signature]
/Dán István r. alezredek/

228. 103

CSONGRÁD MEGYEI RENDŐRFŐKAPITÁNYSÁG
III/II Osztály

Szigoruan titkos!

F. Nagy

K I V O N A T

"Kerekes" fn. tmb.-vel 1977 február 1.-én tartott találkozóáról készült jelentésből.

"..."

Péter László Somogyi Könyvtár dolgozója 1977 január 26.-án kettesben való beszélgetés során elmondotta a Csehszlovák Karta 77 képviselői mellett való baráti kiállítás céljából Budapesten 30 fő nyilatkozatot irt alá. Az ilyen belföldi eseményeknek külpolitikailag nagy sulya van, mert nemzetközileg meg tudják lovalgolni. Budapestiekhez hasonló törekvés volt Lengyelországban és NDK-ban. Mikor megkérdezte Pétertől, hogy honnan vannak ezek az ismeretei, akkor nevezett csak annyit mondott "Te nem hallgatsz rádiót?"

[Handwritten signature]
Lichtenstein József r. alebr. osztályvezető

[Handwritten signature]
Lichtenstein József r. alebr. osztályvezető

229

K: 1 pl.
K: III/III O.R.-
G: Sz. Iné.
Nytsz: 40/7/82

CSONGRÁD MEGYEI RENDŐRFŐKAPITÁNYSÁG
III/II Osztály

Szigoruan titkos!

246.

104
A Törvényes Ellenzéki Bizottság
eredeti irásból készült, az 1994.
évi XXIII. tv. alapján
anonimizált másolat.

Tárgy: "Keoskeméti" fn. tmb.
részére

FOGLALKOZTATÁSI TERV

Szeged, 1977 július 12.-én

1974 augusztus 29-től "Subások" fedőnéven 11-Cs-780 számon a BM. III/III-4 Osztály bizalmas nyomozást kezdeményezett az irodalmi és kulturális élet területén elhelyezkedő nacionalista ellenséges tevékenységgel gyanúsítható csoport ügyében.

A személyek aktív kapcsolata

Jlia Mihály

hírnemlék

"Keoskeméti" fn. tmb. foglalkoztatása során a célszemély irányába a következő feladatok megoldását szükséges végrehajtani;

246

- Tekintettel arra, hogy "Keoskeméti" jól ismeri "Subást" és baráti körét, elsősorban dr. Péter László és dr. Bálint Sándor "F" dossziés személyek felé kell elmozdulnia, akik a kegytárgyak, ereklyék, hagyományok irodalmi anyagának gyűjtésével foglalkoznak. Tőlük eljuthat a tmb. a célszemélyhez annak erdélyi kapcsolatait felhasználva

Jlia

A tervben megjelölt feladatok végrehajtását kérjük engedélyezni.

249

Nagy Ferenc r. őrnagy.

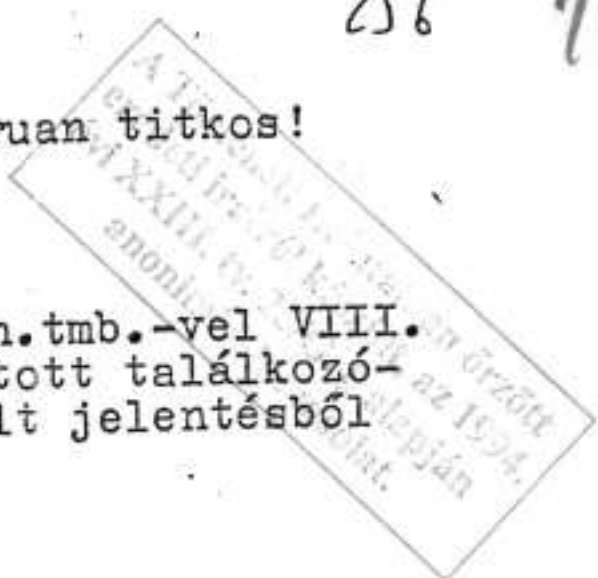
Engedélyezem:

Dán István r. alezredes
osztályvezető

CSONGRÁD MEGYEI RENDŐRFŐKAPITÁNYSÁG
III/III. Osztály

Szigoruan titkos!

Tárgy: "Makai" fn.tmb.-vel VIII.
26-án tartott találkozó-
ról készült jelentésből

K I V O N A T

Szeged, 1977. augusztus 27

szélgetésük közben közös ismerősükről ^{Be-} dr. Péter Lászlóról 256
is szó volt, akiről Iliás ^{Be-} k is hasonló véleménye
van: egy akarnok, törtető típus, mindenről maga szeret
publikálni, ezért a városban már nagyon kevesen fogad-
ják el, természetesen szakmai körökre érve.

Tóth István
/Tóth István r. indgy./

Dán István 256
/Dán István r. alezredes/
osztályvezető

K: 1 pld
K: 11-Cs-780/2.
Nytsz.: 57/32-.....177.

Tárgy: "Diós" fn.tmb.-vel tartott
találkozóról készült jelen-
tésből

A 1994. évi XXII. törvény alapján készült az 1994. évi XXII. törvény alapján készült másolat.

K I V O N A T

Szeged, 1977. november 2.

További információja, hogy egy hosszú dedikációval ellátott Cs. Szabó László kötetet kapott Ilia Angliából, melyet már Péter László olvasott, s mutatott a hálózatnak. A kötetet Rómában adták ki, Ilia megígérte, hogy megkaphatja, de kérte, hogy ez nem nyilvánosságra való és úgy kezelje. Egy tanulmánykötetről van szó, aminek bővebb tartalma még nem ismert. Illyés, Ady és más tanulmányok vannak benne. Péter és Ilia kapcsolatáról látszik ebből is, hogy rendszeres, baráti, főként irodalmi kérdésekben szoktak gyakran konzultálni. Péter László rendkívül intenzíven dolgozik. Most készít egy Ady-kiadványt, melyet a Somogyi Könyvtári Füzetekben fognak megjelentetni, Juhász Gyula portrén dolgozik, levelezését állítja össze /ezeket Iliával közösen végzi/, ezenkívül "Diós" egyik kötetét is szerkeszti, melyet szintén a Somogyi Könyvtár ad ki rövidesen 1000 pl-ban. A Csongrád megyei Hirlapban most kezd egy hosszabb sorozatot írni a megye irodalmi emlékhelyeiről.

288

ez volt,
de nem
istván
meg!

/Földvári László r.fhdgy./

Dán István r. alezredes/
osztályvezető

288

K: 1 pld
K: 11-Cs-780/2.
G: K.Ané
Nytsz.: 57/32-669/77.

107

CSONGRÁD MEGYEI RENDŐRFŐKAPITÁNYSÁG
III/III. Osztály

Szigoruan titkos!

295

A Történelmi Bizottság 1994. évi XXIII. tv. 25/C. §-ának alapján az eredeti iratok másolatát készítették.

Tárgy: lakos ügyében budapesti

F E L J E G Y Z É S
Szeged, 1977. december 18.

Hálózati uton azt is megállapítottuk, hogy Dér Zoltán folyamatosan tartja a kapcsolatot dr. Péter

295

László "E" dossziés személlyel, aki a Szegedi Somogyi Könyvtár munkatársa. Tervezzük e kapcsolat céljának, jellegének mélyebb felderítését. A keletkezett információkat a BM III/III-4. Osztálynak is megküldjük.

296

Földvári László r.szds.
/Földvári László r.szds./

Dán István r. alezredes
/Dán István r. alezredes/
osztályvezető

K: 2 pld
K: 1 pld BM III/III-4.-c.
1 pld 11-Cs-780/2.
G: K. Ané
Nytsz.: 57/32-490.../77.

0-19783/1

106
108

a figyelt helyiségben a célszemély egyedül dolgozik, így valamennyi hozzá érkező kapcsolattal folytatott op.értékű beszélgetés rögzítését kérjük

XXIII. sz. törvény az 1994. évi LXIII. tv. 256. §-ának alapján anonimizált másolat

307

az 1974. október 29-án

főkapitány-helyettes elvtárs által engedélyezett "Figyelési szempontok" alapján kérjük az értékelő munkát megszervezni.

Földvári László,

kapcsolatai

307

Földvári László r.százados, tel.: 177

Karasz Lajos v. r. miniszter-helyettes elvtárs a BM.III/III-4.0. reiterjesztésére engedélyezte: 4-3184/77

1979 december 31

4/6-776/1977

CSONGRÁD MEGYEI RENDŐRFŐKAPITÁNYSÁG
III/III. Osztály

Szigorúan titkos!

313

109

Tárgy: "Makai" fn.tmb.-vel tartott
találkozóról készült je-
lentésből

K I V O N A T

Szeged, 1977. december 16-án

"Dr. Péter Lászlóva összefüggésben az alábbi értesülései vannak. Megérkezett az USA-ból a Vasvári hagyaték egy része és Péter László minél többet szeretne foglalkozni az anyag feldolgozásával. "Makai" elmondta, hogy nevezett járt lakásán és Detre Józsefről - volt szegedi munkás-
mozgalmi vonatkozásu ujságíró - kért tőle három könyvet. Ezekre azért van szüksége, mert egy Déri Zoltán nevű szabadkai ujságíró kíván Detéről írni és ennek a személynek nyújt segítséget munkájában. Péter László említette, hogy Déri Zoltán gyakran jön át Szegedre gépkocsival, s ilyenkor mindig felkeresi őt. Igéretet tett "Makai"-nak, hogy egyszer bemutatja illetve megismerteti Déri Zoltánnal..."

Detre József

Toth István r. főhadnagy.

Dán István r. alezredes / osztályvezető

K: 2 pld
K: 1 pld dr. Péter "F"
1 pld 11-CS-780/2.
G: K. Ané
Nytsz.: 57/37-19.177.

0-19783/1

110

Tárgy: Dr. Műia Mihály
egyetemi adjunktus ellen-
séges tevékenységéről

Törvényes másolat
1978. február 6. az 1924.
évi 22.11. számú törvény alapján
másolat.

Ö s s z e f o g l a l ó j e l e n t é s

S z e g e d, 1978. február 6.

1974. augusztus 29-től " SUBÁSOK " fedőnéven 11-Cs-780 számon a BM. III/III-4. Osztály bizalmas nyomozást kezdeményezett az irodalmi élet területén elhelyezkedő néhány személy ügyében, akik nacionalista platform alapján folytatott ellenséges tevékenységgel gyanúsíthatók. Megállapítottuk, hogy a csoportosulás tagjai közé tartozik

Dr. Műia Mihály

A Szegedre látogató romániai, jugoszláviai és nyugati kapcsolatai ugyancsak vállalkoztak ilyen megbízatások teljesítésére. Annak érdekében, hogy elsősorban nyugatról érkező küldeményeit biztonságosan megkapja, kapcsolatainak a szegedi "Egyetemi Könyvtár" címét adta meg fedőcímmel, az oda irányzott könyveket, folyóiratokat *László Mihály* könyvtáros, bizalmas kapcsolata adja át neki. Ilyen uton több olyan könyvhöz juthatott hozzá, melyeknek elkobzásától azok ellenséges tartalma miatt félt. E könyveket lakásán őrzi, s az utóbbi időben egyre több általa megbízhatónak tartott személynek adja kölcsön elolvasásra. / Dr. Péter László szegedi lakos "F"-dossziés, /.

341

342

Földvári László r.szds.
/ Dr. Földvári László r.szds. /

Dán István
/ Dán István r. alezredes /
osztályvezető

napok

NENETREND

112
A Történelmi Hivatalban őrzött
eredeti iratok alapján, az 1994.
évi XXIII. (LXXV.) G. sz. alapján
anonymizált másolat.

jan. 30-febr. 6. ápr. 23-ápr. 30 jul. 16-jul. 23. okt. 8-okt. 15	•Ivénys Gábor •Könzeg Ferenc •Zsille Zoltán
febr. 6-febr. 13 ápr. 30-máj. 7 jul. 23-jul. 30. okt. 15-okt. 22	•Dálos György •Harde Alíz •Havasi Gábor
febr. 13-febr. 20 máj. 7-máj. 14 jul. 30-aug. 6. okt. 22-okt. 29	•Tanás G. Miklós •Hérei Ferenc •Csáló Mihály
febr. 20-febr. 27 máj. 14-máj. 31. aug. 6-aug. 13 okt. 29-nov. 5	•Veres Julia
febr. 27-márc. 5. máj. 21-máj. 28 aug. 13-aug. 20 nov. 5-nov. 12	•Radnóti Sándor •Klaniczay Gábor •Péter László
márc. 5-márc. 12. máj. 28-jun. 4. aug. 20-aug. 27. nov. 5-nov. 12	•Könczöl Csaba •Barna Imre •Bodas sky György
márc. 12-márc. 19 jun. 4-jun. 11. aug. 27-szept. 3. nov. 19-nov. 26	•Szalai Pál •Várady Szabolcs •Uvári Vali
márc. 19-márc. 26. jun. 11-jun. 18 szept. 3-szept. 10 nov. 26-dec. 3	•Krássó György
márc. 26-ápr. 2. jun. 18-jun. 25. szept. 10-szept. 17 dec. 3-dec. 10	•Ungváry Rudolf •Forgács Zsuzsa •Hart Lindre
ápr. 2-ápr. 9. jun. 25-jul. 2. szept. 17-szept. 24. dec. 10-dec. 17	Kőbányai János •Csalog Zsolt •Kendi János
ápr. 9-ápr. 16. jul. 2-jul. 9. szept. 24-okt. 1. dec. 17-dec. 24	•Vezér Erzsi

./.

0-19619/5

142/2

10

ápr. 16-ápr. 23.
jul. 9-jul. 16
okt. 1-okt. 8.
dec. 24-dec. 31

Sulyok Miklós

A Történelmi Hivatalban őrzött
eredeti iratokból készült, az 1994.
évi LXIII. tv. 25/G. § alapján
anonimizált másolat

/Elnézését! A házas- és élettársakra is gondoltunk, de helyhiány és időhiány miatt nem írtuk ki őket./

142/3

0-19619/5

3

A Történelmi Hivatal
12. Etv. 25/H. 9. alapján
17 iratokat átvette

A Történelmi Hivatal
ered. iratról készült
másolat

MM

F-7883 volt!

A MAGYAR NÉPKÖZTARSASAG BELÜGYMINISZTERIUMA

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT

B.M. 1-a - 786/97

SZIGORUAN TITKOS!

.....nytsz. rendelkezése
alaján.

SZERV: BM

OSZTALY: III/III-3/e.

SZEMÉLYI DOSSZIÉ

SZAM: 21-000-9903

NEV: "LIDI" *Kran. hóm?*

5. kötet

MEGNYITVA: 19. 11. 24.

LEZARVA: 19.....

TITKOS!

ARCHIV SZAM: .....

VIZSGALATI DOSSZIÉ SZAM: .....

VIZSGALATI DOSSZIÉ ARCHIV SZAM: .....

0-19619/5

1988 NOV 91 *Burfiuel* 0-19619/5

11111 V.

0

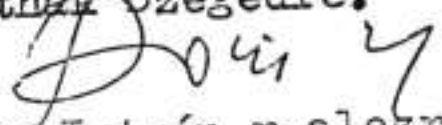
Tárgy: "Diós" fn. tmb. augusztus
8-i jelentéséből

K I V O N A T

Püski Sándor és felesége, fia társaságában 1978. július 21-én érkezett Szegedre. A késő délutánt és az estét Péter Lászlónál töltötték Szőregen. Majd másnap felkeresték Péter Lászlót a könyvtárban. Barátom részt vett azon a beszélgetésen, amelyet a könyvtárban folytattak le. Megtekintették a Vasvári-hagyatékot, majd Püski Sándor írókkal való ismeretségeire terjedt a szó. Püski még nem járt Szegeden, így első ízben ismerkedhetett meg a várossal.

A baráti megbeszélés után dr. Ilia Mihály városnéző sétára invitálta a vendégeket, barátom ekkor már elbucszott tőlük, így július 22-én délelőtt városnézéssel telt az idő, délután pedig visszautaztak Budapestre. A beszélgetés során kiderült, hogy jövőre ismét ellátogatnak Szegedre.

/Dr. Földvári László r.szás./

/Dán István r. alezredes/
osztályvezető

0 - 1978/2

A Történelmi Hivatalban őrzött
személyi iratokról készült, az 1994.
évi LXIII. tv. 25/C §-a alapján
anonimizált másolat.

A célszemély családtagjai, s a lakásra látogató kapcsolatok. A figyelési szempontokban külön megjelöljük a figyelendő személyeket.

124

Az alkalmazás operatív szempontjai a bizalmas nyomozás jellegét, a figyelendő kapcsolatok adatait, a jelentések elkészítésének módját külön feljegyzésben határoztuk meg.

124/a

Péter László szegedi lakosok;

124/a

Tekintettel a bizalmas nyomozás jellegére, kérjük a keletkezett anyagok kezelésénél a konspirációt fokozottan betartani.

1979 január 01.
1979 december 31.

124/a

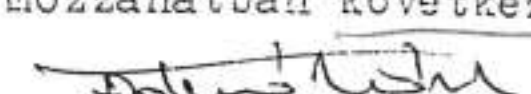
4/6-1177/73 számon Kerekes
Szilveszter r.vörny.III.Főcsoport I.
helyettese engedélyezte a
hozzábitást.

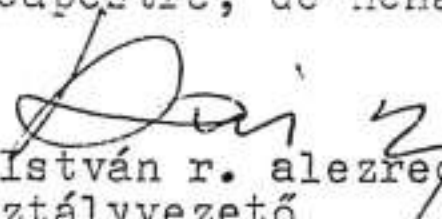
Tárgy: "Csanádi" fn.tmb.-vel 1979.
március 20-án tartott talál-
kozóról készült jelentésből

K I V O N A T

"...1979. március 16-án a Somogyi Könyvtár mikrobuszával a helyi írócsoport több tagja utazott együtt az Írószövetség pártaktivájára. A kocsiban utazott Tóth Béla, "Csanádi", dr. Ilia Mihály, egyéni ügyük intézésére magukkal vitték dr. Péter Lászlót, dr. Grezsa Ferencet és dr. Apró Ferenc ügyvédet. Péter, Ilia és Apró az egész utat szakmai kérdésekről folyó vitával töltötték. Mindhármukra jellemző az a Szegeddel kapcsolatos aprólékos filológiai tudás, ami a kívülálló számára már szörszálhasogatás. E beszélgetésük témája is az volt főként, hogy ki-kinek a leszármazottja, melyik napon, hol született, stb. A másik fő téma - elsősorban Péter és Ilia között - a nyugati magyar emigráns irodalom volt. Könyü László, Tüz Tamás nevét emlegették. A beszélgetésből kivehető volt, hogy Péter fel akar zárkózni e téren Ilia mellé, nyugati irodalmi szakértőnek akar látszani a Vasváry hagyatéokra és megszervezésében játszott érdemekre hivatkozva. Említésre méltó mozzanata volt beszélgetésüknek, amikor Apró ügyvéd megkérdezte Iliától, hogy döntött-e már abban, hogy kiutazik Bécsbe a Sütőnek járó Herder-díja átadására. Ilia válasza nehezen eldönthető volt, valami olyasmit mondott, hogy nagyon szeretne kiutazni és el kellene már indítani az utlevélkérelmet. Ebből viszont nem lehetett megállapítani, hogy a végleges döntése mi."

A magánügyeiket intézők visszafelé nem számoltak be részletesen, hogy pontosan miért utaztak Budapestre, de néhány mozzanatban következtetni lehet erre.

/Dr. Földvári László r.szds./

/Dán István r. alezredes/
osztályvezető

0-19783/2

118

152

A Törvényes Hivatalban örökös
eredetű irásból készült, az 1994.
évi XLV. tv. 25/G. §-ának
szellemében készült másolat

a figyelt helyiségben a célszemély egye-
dül dolgozik, így valamennyi hozzá érkező kapcsolattal folyta-
tott op. értékű beszélgetés rögzítését kérjük.

152/a

az 1974. 10. 29-én főkn-
pítány-helyettes elvtárs által engedélyezett "Figyelési szem-
pontok" alapjánkérjük az értékelő mi kát megszervezni.

[redacted] egy. hallgató, [redacted],
[redacted] oktató, Péter László, [redacted]
szegedi, [redacted], [redacted], [redacted], [redacted],
[redacted] op-i lakosok, valamint Jugó-ból, Romániából és nyugati
országokból erk. kapcsolatai.

Dr. Földvári László r. sznr. kel.: 177.

Csongrád megyei Rendőr-főkapitányság
III/III. Osztály.

Szigoruan titkos

119
164
Agyörténeti Hivatalban az 1
eredeti irásból készült az 1
évi XXI. sz. 25. §-alapján
évi XXI. sz. 25. §-alapján
másolat.

R I V O N A T

"DIÓS" fnt.b. 1979.május 10-i jelentéséből.

"...

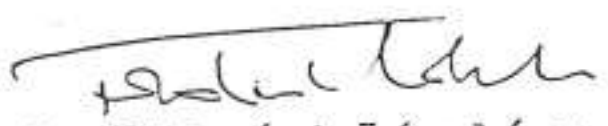
- 2 -

165

Rövid időre látta Iliát Péter Lászlónál a Somogyi Könyvtár-
ban május 4-én, ahová az újvidéki Hungarológiai Intézet munka-
társának Pató Ferencnek az érkezését várták. Megbeszélésük céljá-
ról nem volt alkalma érdeklődni.

Pató
Ferenc

"Diós" sk.

Dr. Földvári László r.szás.

P. 1744

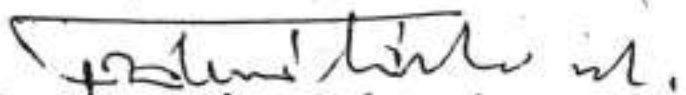
0-19783/2 6

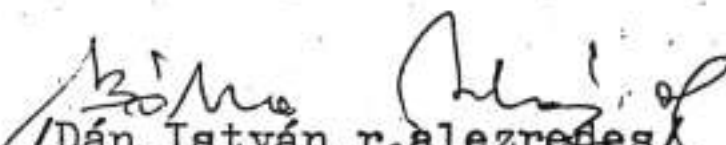
Tárgy: "Kerekes" fn.tmb.-vel 1979.
junius 6-án tartott talál-
kozóról készült jelentésből

K I V O N A T

"...

Ilia Mihály a JATE adjunktusa, aki kandidátusi disszertációt készített Kodolányi János munkásságáról. Ez a disszertáció készülő félben volt és jó félig el is készült, amikor I.M. tudomást szerzett arról, hogy Budapesten a Petőfi Sándor Irodalmi Múzeumban dolgozik egy irodalomtörténész Taxner Tóth Ernő, aki szintén Kodolányi Jánost választotta a disszertációja témájául. Arra tekintettel, hogy ez a pesti disszertáció lényegében kész van, tehát őt ezzel a témával megelőzte, és ő így a saját kandidátusi disszertációját nem tudja leadni, elkedvetlenedett és azt a témát abba is hagyta. Feltehetően ez is közrejátszott abban, hogy Péter Lászlónak tudomása van arról, hogy egy szük évvel ezelőtt I.M. olyan megoldást választott, hogy munkahelyet változtatna és valamelyik pesti kiadónál vállalna lektori állást. A kiadónak a nevét nem tudja, de arra lehet következtetni, hogy ez az állás a Szépirodalmi, vagy Magvető kiadónál esedékes, ugyanis ezeknek a kiadóknak a profilja j felelne meg számára. ..."

/Dr. Földvári László r.szds./

/Dán István r.alezredes/
osztályvezető

K: 1pld
K: 11-Cs-780/2.
G: K.Ané
Nytsz.: 57/41-378.179.

0-19783/2

Tárgy: "Kerekes" fn.tmb.-vel tartott találkozásról

A Történelmi Hivatalban Gróf...
Szegedi Iratok Készült, az 1954...
25/G. § alapján...
anonimizált másolat.

J E L E N T É S

Szeged, 1979. június 6-án

Péter László jelenleg egy népszerű ifjúsági sorozat számára Juhász Gyula életrajzát állítja össze. Ezzel a munkával majdhogynem készen van, de az is lehet, hogy kész és a kéziratot átadta a kiadónak. Ő Szegeden jelenleg nem publikál, sem a Délmagyarországban, sem a Csongrád megyei Hírlapban, és a Tiszatáj folyóiratban is legalább már 3 éve, hogy nem jelent meg írása. Mostanában a cikkeit a fővárosi folyóiratokban helyezi el, ugyanis a Szegedről elkerült személyekkel jó viszonyban van. Így pl. a Kortárs főszerkesztője Kovács Sándor Iván szegedi volt, innen ment el Pestre, ezért szívesen szokta közölni Péter L. írásait.

183

A Magyar Nemzetnek főszerkesztőhelyettese Lőkös Zoltán, aki Péter Lászlónak egész fiatal kora óta barátja. Ő ilyen úton is a Magyar Nemzethez bármikor küldhet cikket. Ugyancsak, legalább 24 év óta ismeri Császtai Istvánt, aki könyvtáros volt Szegeden és jelenleg a Magyar Hírlapnál rovatvezető és itt is a cikkeit el tudja helyezni.

15

Jelenleg elneveztek egy utcát Kisteleki Edéről, annak rekompenzálása végett, hogy a 10-es 20-as években Szegeden élt költőnek a leánya - aki 80 éves és jóhnéhány ingatlana van, amelynek bérbeadásából jelentős összege van - följánlott Szeged városának 200 ezer Ft-ot. Ezt az összeget a célból ajánlotta fel, hogy a kamataiból Szeged város multjára fordított kutatásokat díjazzák. A díjazást a "Kisteleki Kuratórium" végzi. Az elnöke Péter László és megjelent a Délmagyarországban, hogy pályamunkákat lehet beadni és ezeket a munkákat a 200 ezer Ft 2 éves kamataiból több érésre felosztva fogják díjazni. Olyan szerepe volt Péter Lászlónak az alapítvány létrejöttében, hogy ő tudott arról, hogy ennek a régi szegedi költőnek a lánya Budapesten él és adatokat kért tőle az apja működését illetően. Majd arra jutottak, hogy Kisteleki Ede emlékét úgy is lehetne ápolni, a leánya alapítványt tesz és ezt létre is hozták.

0-19783/2 8

Értékeles:

A jelentés Ilia Mihály és Péter László személyéről folyamatos, míg [redacted], akkit az ifjusági vonal vont ellenőrzés alá elsődleges. Ilia Mihály tudományos munkájának elhanyagolására megfelelő magyarázatot ad a hálózat, s a Péter Lászlóról hallottak és megerősítik azt az általunk ismert törekvését, hogy Budapesten akar kiadói, vagy szerkesztői állásba kerülni.

A Péter Lászlóról adott információi értékesek, mivel több budapesti kapcsolatához fűződő barátság eredetét tisztázza.

Intézkedés:

- A jelentésből kivonatokat helyezünk el.
- a "Subások" fn. bizalmas nyomozásban
- dr. Péter László "F" dossziéjában
- [redacted] anyagaiban az ifjusági vonalon.

Feladat:

Az elmúlt találkozókön részletesen meghatározottak szerint folytassa le beszélgetését dr. Ilia Mihállyal egyetemi munkahelyén, valamint fejezze be [redacted] tanulmányozását.

Megjegyzés:

A következő találkozót 1979. július 11-én 10 órakor tartjuk a "Nárcisz" fn. "T" lakásban.

Földvári László r.szds.
/Dr. Földvári László r.szds./

Dán István r. alezredes
/Dán István r. alezredes/
osztályvezető

K: 1 pld. + 3 pld. kiv.
K: 1 pld. "M" *Munkakönyve*
1 pld. kiv. "Subások"
1 pld. kiv. dr. P.L. "F"
1 pld. kiv. L.A. ag.
G: K. Ané
Nytsz.: 57/41-.../79.

Cenzorálás

0-19783/c

Tárgy: "Csanádi" fn.tmb.-vel 1979.
VIII.9-én tartott találkozó-
ról készült jelentésből

K I V O N A T

Farkas Árpád sepsiszentgyörgyi lakos, költő mintegy két hó-
napot töltött Magyarországon az Írószövetség vendégeként.

Junius közepén érkezett Szegedre, ahol dr. Ilia Mihály egye-
temi adjunktusnál szállt meg. Ilia féltékenyen őrködött
azon, hogy csak vele együtt mutatkozzon, emiatt komolyabb
nézeteltérésre is sor került. Farkas Árpád Kányádi Sándor
erdélyi íróval író-olvasó találkozót vállalt Szegeden a
Móra kollégiumban, ahol az igazgatónő férje dr. Vörös László
a Tiszatáj főszerkesztője vendégül látta őket, s erre az
éjszakára szállást is biztosított részükre a kollégiumban

- 2 -

198

lévő lakásán. Ilia ezt nem tudta elviselni, Csapody Miklós
volt tanítványával üzengetett, hogy hagyja ott Vöröséket,
mert ő szomszédos kollégiumban várja őket a programot szer-
vezett számukra. Mivel kérését nem teljesítették, megsér-
tődött, s nem vett részt a Vörös-féle rendezvényen. Farkas
Árpád feltűnő érdeklődést tanúsított Ilia sorsa iránt. Egy
kettesben elfogyasztott vacsora alkalmával felvetette, hogy
miért nem nyulnak a hónap alá, miért nem emelik ki ebből a
kényszerű közepszerűségből? Budapesten miért nem tudnak raj-
ta segíteni. Mi az oka, hogy amikor valami konkrét állás-
lehetőség felmerül Ilia ingazdozni kezd, hol igent mond, hol
nemet. Felvetette az is, hogy előfordulhat Iliánál egy be-
tegség, lelki defektus, valamilyen betegség, akkor viszont
felmerül az a kérdés, hogy szabad-e egy beteg embert felelős
beosztásba helyezni. Elmondta, hogy Budapesten nagyon sok
olyan fiatal íróval került kapcsolatba, akik ismerik Iliát
és elképzelésük szerint megfelelne arra, hogy rábizzák az
Új Írás vagy Kortárs szerkesztését. Véleményük szerint mes-
terségesen tartják viz alatt. Tudja, hogy nyugaton is fi-
gyelemmel kísérik sorsát, érdeklődnek, hogy mi történik ve-
le.

- 3 -

199

[Handwritten signature]
/Dr. Földvári László r.szds./
osztályvezető

/Molnár István r.ezredes/
főkapitány áb.helyettese

- K: 3 pld
- K: 1 pld BM III/II-10.
- 1 pld BM III/III-4.
- 1 pld 11-Cs-780/2.

G: K.Ané
Nytsz:

0-19763/2

[Handwritten signature]
125